

Seminář k zahájení veřejné konzultace Národního plánu na obnovu přírody

21. 4. 2026, MŽP a online

Otázky a komentáře online účastníků sdílené formou chatu

(Pozn.: Odpovědi u otázek, které byly zodpovězeny ústně, jsou pro účely tohoto dokumentu zkráceny.; tučně – komentář/dotaz účastníků semináře; kurzívou – odpověď MŽP. Otázky vznesené a zodpovězené osobně/ústně v rámci semináře jsou součástí zveřejněného videozáznamu.)

- **Dobrý den, z jakých prostředků budou opatření NPOP financována?**

Zmíněny byly evropské fondy (OPŽP, SZP), národní programy MŽP, Norské fondy a do budoucna i zapojení soukromého sektoru (např. koncept přírodních kreditů).

- **Uvažuje NPOP o případné spolupráci/komunikaci s okolními státy např. v oblasti přeshraniční spolupráce apod.?**

Ano, probíhá koordinace se sousedními státy a spolupráce v rámci expertních skupin EU, zejména v oblasti metodik a monitoringu.

- **Dobrý den, jsem projektantka, a myslím si, že se snažím v maximální možné míře při navrhování opatření v krajině jít do regionálních, krajských národních i nadnárodních dokumentů, a v projektech pak využívat synergie – například u řešení cyklostezek dokážu zohlednit přírodní hledisko a navrhnout třeba, že by se v projektu na sousedních pozemcích měla řešit nějaká přírodě blízká vodozadržná opatření. Chtěla bych se zeptat na NPOP, a právě provazbu do praxe, do rovně konkrétních projektů? Jak nám NPOP může pomoci? Jak můžeme pomoci my v jeho naplňování? Děkuji.**

NPOP je strategický dokument. Praktická pomoc má přijít prostřednictvím metodik, norem a dotačních podmínek navazujících programů.

- **Dozvíím se někde, jak se dostanete k informacím právě o realizacích apod., které jsou podle mě právě důležité pro vyhodnocení naplňování NPOP?**

Naplňování opatření uvedených v NPOP bude zajištěno řádnou implementací aktuálně navrženého průřezového opatření č. CZ000141 Sledování a vyhodnocování účinnosti opatření národního plánu na obnovu přírody, přičemž máme na paměti nutnost zavedení funkčního systému výměny informací a průběžných zpráv o realizaci schválených opatření. Takové systémy jsou k dispozici i v současnosti pro současná a minulá období dotačních titulů. Určité typy opatření budou sledovány prostřednictvím jejich evidence v databázích (např. umělé překážky propojení povrchových vod).

- Jinak komentář z praxe. Půjde mi důležité, aby se věci dostávaly do územně plánovací dokumentace, protože ta je závazná a projektant se do ní prakticky musí podívat. Problém trochu vidím v tom, že existuje nepřehledné množství studií a dalších podkladů a že nejsou na jednom místě, kam by se pro ně dalo sáhnout. Stojí to nepřehledné množství času, které strávíme nad tím dohledáváním dokumentů, nebo zadáváním zpřesňujících analýz, co už ve skutečnosti někdo někde vytvořil. Je to velká škoda. A myslím si, že stát by měl hrát v tomto ohledu klíčovou roli.
- Procesní podpory, metodiky a legislativa – AKIS. Existuje a MŽP je v AKISU. Zajišťuje i provázání strategií a politik.

- Dobrý den, je tabulka opatření a tabulka mapování biotopů k dispozici (pozn. čl. 4)?

Více informací naleznete zde <https://portal.nature.cz/biotopy> nebo nám prosím napište na email nature@mzp.gov.cz a my Vám můžeme zaslat detailnější informace.

- Ad rostoucí trend (pozn. čl. 8) – prosím, zohledněte tam i kvalitativní měřítko, tj. diverzifikaci porostů: např. nedogmatické pravidlo 10–20–30, NEBO PAK 3–30–300. Dokážu si představit města, která mají zarostlé ruderalní plochy pajasemem, a budou to tak plnit. To kvalitativní hledisko pomůže jednak biodiverzitě, ale také stabilitě porostů při šíření chorob v druzích.

Kvalitativní hledisko je nutné. To jsme za IPR Praha říkali MŽP od začátku.

A vegetace v květináčích je v odborné diskusi mezi krajinnými a zahradními architekty velmi diskutabilní, z toho hlediska udržitelnosti, ale i určité "výchovy" společnosti.

Pokud bude indikátor korunový zápoj, tak bych se nevhodného rozvoje betonových květináčů s neduživými stromky nebál. Taky si myslím, že v květináči mají být květiny...

Metodický oříšek může představovat počítání zápoje u vertikálních výsadeb jako na ilustrativním snímku.

- Prosím, je ta mapka vymezení sídelních ekosystémů někde k dispozici v "jiném rozlišení", aby bylo možno rozeznat jednotlivé katastry obcí?

Takovou mapu v tuto chvíli nemáme k dispozici, ale můžeme si ji vyžádat od VÚK. Každopádně v rámci veřejné konzultace bude k dispozici tabulka se seznamem všech dotčených obcí.

Připravíme webovou prohlížečku s doplňujícími podklady, resp. ji nasdílíme s portálem pro NRR od AOPK.

Dobře, tak obce "mají možnost seznámit se s tabulkou". Podle mě je ten tok informací, zejména k těm menším městům (Praha, Brno, možná i Ostrava jsou asi OK)

dost nedostatečný. Nic víc v této chvíli k městům nesměruje? A nemyslím info o připravovaných normách a metodikách...

V rámci navrhovaných opatření máme zahrnuto i šíření osvěty a náležité informování, a to v podobě průřezového opatření č. CZ0000144 Zajištění koordinovaného přístupu k informacím a posílení osvěty a aktivního zapojení veřejnosti a klíčových aktérů do implementace nařízení o obnově přírody a Národního plánu na obnovu přírody. Do procesu přípravy a implementace NPOP je zapojeno i Ministerstvo pro místní rozvoj a spolky sdružující obce, se kterými jsme v pravidelném kontaktu a kteří se budou dle svých možností podílet na sdílení informací směrem k samosprávám.

- **Co všechno jsou městská centra a klastry? Obce nad nějaký počet obyvatel?**

Článek 8 se zaměřuje na obnovu sídelních ekosystémů v rámci tzv. Local Administrative Units (LAUs). Jedná se o místní správní jednotky, kde míra urbanizace (ukazatel DEGURBA) odpovídá stupni 1 a 2, tedy ty LAU, která jsou považována za města a menší města a předměstí (viz definice níže). Dle monitorovacích dat unijního statistického úřadu EUROSTAT se v ČR jedná o 664 obcí, které spadají do působnosti nařízení.

Městská centra a městské klastry jsou územní jednotky ve městech, menších městech a předměstích vymezené pomocí typologie na základě statistické sítě (gridu) stanovené v souladu s nařízením (ES) č. 1059/2003. Identifikace center a klastrů se určuje na základě dat zveřejněných na EUROSTAT GISCO webu.

Městská centra (klastry s vysokou hustotou) se skládají z přilehlých buněk sítě s hustotou alespoň 1 500 obyvatel/km². Městské centrum má nejméně 50 000 obyvatel.

Městské klastry (klastry se střední hustotou) se skládají z přilehlých buněk sítě s hustotou alespoň 300 obyvatel/km² a počet obyvatel ve shluku je alespoň 5 000.

Dle samotného textu nařízení jsou městská centra a klastry nejhustěji osídlené části obcí, konkrétně se myslí:

- „městskými centry“ a „městskými klastry“ klasifikované územní jednotky ve městech, v menších městech a na předměstích pomocí typologie na základě statistické sítě (gridu) stanovené v souladu s čl. 4b odst. 2 nařízení (ES) č. 1059/2003;

- „městy“ místní správní jednotky, kde alespoň 50 % obyvatelstva žije v jednom nebo více městských centrech, měřeno podle stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;

- „menšími městy a předměstími“ místní správní jednotky, kde v městském centru žije méně než 50 % obyvatelstva, ale alespoň 50 % obyvatel žije v městském klastru, měřeno na základě stupně urbanizace stanoveného v souladu s čl. 4b odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 1059/2003;

- „příměstskými oblastmi“ oblasti přiléhající k městským centrům nebo městským klastrům, které zahrnují alespoň všechny oblasti do jednoho kilometru, měřeného od vnějších hranic těchto městských center nebo městských klastrů, a nacházející se ve stejném městě nebo ve stejném menším městě a předměstí jako tato městská centra nebo městské klastry;

- **Mluvílo se o datech z Copernicu, to bude Sentinel 1 a 2? Ty mají rozlišení 10-20 m na pixel, tam se hodně zeleně ztratí, hlavně té nejdůležitější – jednotlivých stromů v ulicích. VÚK by jistě měl podrobnější data, komerčně dostupná, koneckonců pro agenturu nějakou vrstvu sídelní zeleně zpracovává pro tvorbu KVES, pokud vím. Nebo je to nějak celoevropsky dané, jak se zeleň má analyzovat?**

Jde o data High Resolution Layers (rozlišení 10 m) z programu COPERNICUS (ty jsou odvozeny z dat družice Sentinel). Jsou relativně hrubá, ale konzistentní, dlouhodobě udržitelná pro tak rozsáhlé území. V rámci modelových území (cca 80 měst nad 20 tis. obyvatel) probíhá validace výsledků z dat HRL porovnáním s analýzami nad CIR daty ČÚZK (rozlišení 12,5 cm). Tyto analýzy ale není možné dlouhodobě garantovat pro veškeré požadované území LAU.

- *Pozn.: komentář k opatření Zajistit optimalizaci právní úpravy ochrany dřevin s ohledem na cíle nařízení – vytvořit podmínky pro zachování a rozvoj zeleně v sídlech, zejména odstranit překážky pro uplatňování náhradní výsadby dřevin a doplnit systém o chybějící nástroj finančních odvodů ve prospěch výsadby a péče o dřeviny (CZ0000045): **Dráhy apod. podléhají oznámení a v jeho rámci se dá vyjadřovat a požadovat podmínky. SŽ několikrát dostala pokutu za to, že se vyvíkala z náhradních výsadeb.***
- **Týká se to i překážky na toku v podobě plotu a soukr. vlastnictví na potoce v Praze?**

Nařízení se týká veškerých umělých překážek propojení povrchových vod s cílem dosažení volně tekoucího stavu, přičemž „volně tekoucí řeka“ je definována jako řeka nebo úsek řeky, jejímuž podélnému, příčnému a vertikálnímu propojení nebrání umělé stavby tvořící překážku a jejíž přirozené funkce jsou do značné míry neovlivněny.

Na národní úrovni se v první řadě zabýváme většími vodními toky ve státní správě, identifikací překážek na těchto tocích a jejich potenciálem naplnit požadavky pro splnění kritérií volně tekoucí řeky (tzv. FFR = free-flowing rivers). Vzhledem k požadavkům na minimální délku úseku FFR má však smysl se zaměřovat pouze na toky delší než 3 km.

- **Odstranění (příčné) překážky typu jezu v naprosté většině případů povede ke zlepšení průchodnosti toku pro velké vody. Odstraňování podélných hrází není v podmínkách ČR příliš plánované.**
- **Za Povodí Labe se ohrazují proti neustálému zdůrazňování úlohy správce toku při tvorbě seznamu a vyhodnocení zastaralosti a odpovědnosti za odstranění překážek. Poskytnutá data nejsou kompatibilní s atributy, podle nichž se provádí zatřídění a hodnocení. Velmi diskutabilní je i přínos prezentovaných opatření pro volně tekoucí řeky. Většina opatření totiž dle dosud nepřeložené metodiky hodnocení FFR (!!!) ke splnění cíle těch 25 000 km volně tekoucích řek vůbec nepřispěje.**

Za Povodí Moravy se připojují ke kolegyni a ráda bych zdůraznila, že v reálu je velké množství překážek v majetku jiných subjektů, než jsou správci toků, ať to jsou s.p. Povodí nebo Lesy ČR a jiní. Správci povodí nemají žádnou moc tyto subjekty do čehokoliv tlačit.

To je paradox, když správu toku provozuje státem zřizovaný podnik a překážku vlastní jiný státem zřizovaný podnik. Jestli by nepomohla podpora v tom, aby se stanovila vize a úkol, aby spolu ty podniky mluvily a plánovaly spolu?

Nejde o žádný paradox. Míněny byly překážky v majetku nestátních subjektů.

Aha, to pak chápu.

Děkujeme za vyjádření také zástupců Povodí. Samozřejmě, že toto je aspekt, kterého jsme si vědomi a snažíme se i ten reflektovat v návrhu opatření. Budeme rádi za Vaše odborné připomínky.

- **PS: poznámka ke zmíněné Bečvě – ta nevyhoví podmínkám FFR v žádném ze svých úseků**

Bečva ne, ale třeba na Šumavě je řada toků, kde splnění FFR kritérií brání jen jednotlivé obvykle příčné stavby....

- **Od revitalizované délky toků by se měla odečíst délka, kde naopak hrozí devastace, pokud k ní dojde (jezy na Labi, Nové Heřminovy aj.)**

V jednotném formátu v části B je i toto zapracováno v bodě 9.2.1.1 „Orientační čistá celková dodatečná délka volně tekoucích řek, již má být dosaženo do roku 2030 odstraněním stávajících umělých překážek od roku 2020, též s přihlédnutím ke ztrátě délky volně tekoucích řek v důsledku výstavby nových překážek po roce 2020 (čl. 15 odst. 3 písm. i))“ (v rámci veřejné konzultace zatím nemáme délku stanovenou, ale musí být připravena před odevzdáním EK).

- **Dobrý den. K tématu stabilizace krajiny výsadbou přispívám jedním drobným detailem, podnětem k odblokování. Nyní je problém, že nelze kombinovat velmi úspěšný program agrolesnictví s hospodařením s nadstavbovými tituly (např. druhově bohatá louka, nebo ochrana např. chřástala). Takže nastala situace, že v jednom projektu v CHKO máme zároveň souhlas AOPK s projektem výsadby, neboť je svou formou k nadstavbovému titulu kombinovatelný a prospěšný stabilizační prvek, ale zároveň je neslučitelnost s oficiální formou Agrolesnictví. Jinak ano, stačilo by, aby neslučitelnost Agrolesnictví s nadstavbovými tituly byla nahrazena podmínkou souhlasu AOPK.**
- **Dobrý den, měla bych dotaz jiného druhu. V rámci přípravy NPOP bych se chtěla zeptat, zda se předpokládá dopad na povolovací procesy těžby, zejména z hlediska jejich délky a administrativní náročnosti, a dále zda NPOP může vést ke změnám pravidel rekultivace, především v lokalitách s koexistencí těžby a CHKO. Musím odejít, věřím, že odpověď bude součástí zápisu. Děkuji za odpověď.**

Dopady na povoloovací procesy těžby se nepředpokládají, stejně tak neočekáváme celkové změny pravidel rekultivace. Nařízení konkrétně zmiňuje pouze oblasti těžby rašeliny ve smyslu potřeby jejich zavodňování a v aktuálních návrzích opatření je těžba řešena v souvislosti s lesními ekosystémy. Případné omezení těžby či nutnost zavedení jiného než obvyklého postupu bude řešena individuálně, výrazné a systémové změny však nepředpokládáme.

- **Proč se snižování chemických prostředků váže pouze na lesnické hospodaření?**

Jedná se jen o příklad opatření z článku 12, tedy z lesních ekosystémů, kde je vliv na opylovače popsán jako dílčí cíl. Snižování používání chemických prostředků je zapracováno i pro ostatní ekosystémy.

- **Všichni víme, že prevence je mnohem levnější než náprava škod. V odstavci 49 se upozorňuje na světelné znečištění, které má negativní dopad na hmyz i další volně žijící druhy, ale i rostliny. V celé ČR probíhá výměna veřejného osvětlení za bílé LED, hrozí riziko významného zhoršení stavu světelného znečištění. Pokud se nyní zavede opatření alespoň jak je uvedeno v příloze VII odstavec 32) "Zastavit, omezit nebo napravit znečištění ve všech ekosystémech způsobené léčivými přípravky, nebezpečnými chemickými látkami, komunálními a průmyslovými odpadními vodami a dalšími odpady..., jakož i světelné znečištění", předejdeme zhoršení stavu, a přitom financování bude o řády nižší než nápravy škod. Nabízelo by se světelné znečištění zařadit do čl. 8 a čl. 10, ale světlo v noci nezná hranic, šíří se desítky kilometrů od měst a obcí, mělo by být zařazeno do "všech ekosystémů". Tím se předejde škodám v řádech desítek až stovek miliard Kč.**

Světelné znečištění máme pokryto právě u opatření ke čl. 10 Omezování nežádoucích účinků venkovního osvětlení na populace opylovačů. Zároveň máme v plánu toto opatření více rozpracovat. Budeme rádi za Vaše připomínky.

Připomenu, že na odborné úrovni je dlouhodobě označováno za nejcitlivější prostředí pro rušení světlem prostředí "POBŘEŽNÍ VODY", což je u nás tradičně přehlíženo či ignorováno. Též dnes tu o expozici vod, nebo ochraně nočního prostředí či energetické zátěži ovzduší nemateriálními polutanty nepadlo nic (žádná "revoluce").

- **Existuje představa, které instituce by se měly věnovat vedení strategie opatření pro OPYLOVAČE (hmyz obecně)?**

Národní akční plán (NAP) pro opylovače je v gesci MŽP, přičemž plnění příslušných opatření NAP i Národního plánu na obnovu přírody je vzájemně provázáno, a monitoring bude veden AOPK ČR ve spolupráci s dalšími odbornými subjekty.

- **Odvodněnými rašeliništi se zabývá VÚMOP, víte to, že?**

Ted' si nejsem jistá, jestli to řešili v rámci projektu OPTAIN, nebo to byl ten druhý projekt. <https://www.vumop.cz/optain/>

Už jsem to dohledala, pan Antonín Zajíček z VÚMOPu řešil projekt slaných mokřadů na Jižní Moravě. A řešili tam opět nikoliv jen kvantitu, ale kvalitu vod, protože ta rašeliniště jsou ohrožena přítokem znečištěných vod.

Ano, s VÚMOPem jsme v pravidelném kontaktu a konzultujeme s nimi jak mapování ploch, tak opatření na obnovu.

- **Doplnění: Strategie SZP/MZE – indikátory uhlík, krajina a rozmanitost:** je plněno některými operačními skupinami EIP (všechny okruhy opatření rovněž). Ohledně poradenství – řada zemědělských a lesnických poradců (akreditovaných) je certifikována i jako poradci právě v oblasti životního prostředí.

Doplnění: součástí SZP – cíle SZP – je financováno AKIS... není potřeba řešit

- **Dobrý den, řeší NPOP dlouhodobou finanční podporu uživatelů zemědělské půdy pro realizaci krajinných prvků? Nejasnost ohledně této podpory a pochopitelné obavy uživatelů zemědělské půdy jsou pravidelně hlavní překážkou při projednání konkrétních záměrů v krajině.**

Krajinný prvek zaevidovaný v LPIS se vám neosvědčil?

V rámci NPOP jsou zahrnuty návrhy opatření zaměřující se na tuto problematiku (např. Podpora realizace krajinných prvků s vysokou rozmanitostí na zemědělské půdě nebo Podpora údržby krajinných prvků), za Vaše připomínky budeme velice rádi.

Doplnění: krajinné prvky – opět MZE (agrolesnictví) - dále témata ZZP v kontextu pastvy v lese. Poradenství – zejména okruhy 54... opět financované 😊

- **Prosím k obnově lesních ekosystémů, nemáme tam i téma zadržování vody na lesní půdě? Řeší se to v zemědělské krajině, ale v lesích se na to dost zapomíná, přitom z nich se díky systému lesních cest, svodnic, cest ke stahování dřeva a k novým výsadbám cedí voda, která v mnohých obcích může napáchat škody. Když si promítnete mapy kritických bodů a přispívajících ploch od VÚV, často jsou v rizikových plochách lesy.**

Tato opatření máme doplněna hned k několika článkům - čl. 4, čl. 11 i čl. 12. Budeme rádi za Vaše revize.

Dobrý den, vodu na lesní půdě řeší 100 % dotací opatření, které je určeno pro vlastníky nebo nájemce PUPFLu. Za týden bude otevřeno 7.kolo PRV (SZIF), kde je možnost tuto dotaci žádat. Pro bližší informace doporučuji SZP – projektové intervence.

- **Doplnění k čl.12: Nové téma je pastva v lese – v tuto chvíli řešeno v prostředí AKIS EIP... nicméně výstupy budou nejdříve v 2027. Pro témata ŽP bude vhodné jen vnímat riziko tohoto nového opatření.**
- **S druhovou rozmanitostí dřevin v lesích souvisí působení přemnožené spárkaté zvěře, v horských lesích (Jeseníků) díky tomu chybí mnohé klíčové druhy, jak se NPOP staví k obnově příznivého stavu těchto biotopů, resp. k řešení neudržitelných stavů zvěře? Děkuji.**

Návrh NPOP nyní obsahuje i opatření k řešení Vámi uvedené záležitosti, jedná se o opatření č. CZ0000131 Podpora úspěšnosti přirozené obnovy a druhové pestrosti lesních ekosystémů úpravou početních stavů spárkaté zvěře. Opatření zahrnuje zajištění kroků k úpravě lokálně nadměrných stavů spárkaté zvěře v návaznosti na hodnocení stavu/míry poškození lesních porostů (výzkum, legislativně – metodické postupy, nastavení kontrolních mechanismů, podpora praktické regulace).

- **NPOP vypadá, že je celkově dobře připraven, jak ale realizace? Zatím se zdá, že současnou vládní koalici nějaká obnova přírody vůbec nezajímá. Kde se na to vezmou peníze? Že by Agrofert místo řepky obnovoval mokřady?**

Realizace NPOP bude klíčová fáze a snažíme se na ni již nyní připravovat. Co se týče finančních prostředků, tak jednak už stavíme na zavedených procesech (takže cílem je zachování stávajících podpor) a také se aktivně zapojujeme do vyjednávání budoucího finančního rámce. NPOP má tu výhodu, že v rámci plánování budoucího období se s ním výslovně počítá (pro více informací můžeme nasdílet, jak budou připravovány budoucí obálky prostředků pro členské státy).

Nemyslím, že tento příspěvek je relevantní.... Nemyslíte, že samotnou odpovědí je Vaše účast v této konzultaci?

- **Obecně ke všemu: Navržená opatření jsou logická a myslím, že je v R odmakává spousta lidí. Co mi tam ale chybí často napříč těmi okruhy opatření je majetkoprávní záležitost. Prosím, mohli byste se k tomu nějak vyjádřit?**

Pokud i v rámci KoPÚ jsou v rámci plánu společných zařízení navržena opatření, ale s ohledem na nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí a státu, jsou navrhována na soukromých pozemcích, není pak prakticky reálné se k pozemkům dostat. Myslím, že všem opatřením napříč by pomohlo nabývání pozemků ze strany státu/obcí. Mít na to vyčleněný nějak budget, ze kterého by to šlo.

Děkujeme za podnět – tohoto komplexního problému jsme si vědomi a snažíme se jej v návrzích relevantních opatření zohlednit, a zároveň k tomu navrhujeme jedno průřezové opatření č. CZ0000138 Vytvoření a úprava legislativních podmínek pro naplňování cílů nařízení o obnově přírody a Národního plánu na obnovu přírody. Budeme velice rádi za Vaše doplnění a návrhy úprav pro jakákoliv opatření.

- **Do kdy lze připomínkovat?**

15.5.2026

<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/priroda-a-krajina/obnova-prirody/verejna-konzultace-npop>

Veřejná konzultace NPOP